

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ingrid Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 85:

Forslag til folketingsbeslutning om socialt udviklingsarbejde m.v.

Af Hanne Thanning Jacobsen (SF) m.fl.
(Fremsat 24/3 94).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at tage nogle nærmere angivne initiativer på det socialpolitiske område med henblik på at fremme udviklingsarbejde m.v. på det sociale område.

Som baggrund for forslaget angives det, at det er bedre at give folk ressourcer frem for at skabe afhængighed, og derfor ønsker forslagsstillerne at fremme mulighederne for forebyggende og lokale udviklingsaktiviteter mest muligt. Inden for nogle nærmere angivne rammer foreslås det at der indføres lovmæssig mulighed for, at kommunerne og amterne kan få 50 procents statsrefusion til udviklingsarbejde, og at der på Socialministeriets budget på finansloven årligt afsættes særlige udviklingsmidler til fremme af omstilling og til udvikling af nye metoder i socialt arbejde. Endvidere foreslås det at oprette et socialt udviklingsråd med nærmere angivne opgaver, herunder at formidlingscentre videreføres under et sådant udviklingsråd som såkaldte regionale udviklingscentre.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at udviklingsarbejdet i den sociale sektor ifølge forslagsstillerne ikke har været særlig højt prioriteret i de senere år. Det kan jeg ikke tilslutte mig.

For det første vil jeg gerne gøre forslagsstillerne opmærksomme på, at udviklingsarbejdet som led i en omfattende ændrings- og omstillingsstrategi inden for det sociale område allerede tog sin begyndelse i starten af 1980'erne med bl.a. forsøgsparagraffer i bistandsloven samt Socialministeriets forsøgs- og omstillingsmidler. Og i 1988 blev SUM-programmet vedtaget af Folketinget, hvortil der over en 3-årig periode i alt er blevet bevilget 350 mio. kr. til etablering af egentlig socialt udviklingsarbejde med tilknyttede evaluerings- og formidlingsaktiviteter. Og som forslagsstillerne også selv nævner i forslaget, eksisterer der i dag i Socialministeriets regi en lang række forsøgs- og udviklingspuljer til fremme af lokalt forebyggende udviklingsaktiviteter.

Erfaringerne fra SUM-programmet og andre forsøgsinitiativer i 1980'erne har vist, at der er sket et holdningsskred i forhold til udviklingsarbejdet, som har medført, at udviklingsarbejde efterhånden er kommet ind i varmen.

For det andet vil jeg henvise til, at kommunerne har ansvaret for opgaveløsningen på det sociale område, og at kommunerne som følge heraf også har et ansvar for iværksættelse af udviklingsstrategier.

Det er min opfattelse, at der generelt sker meget i kommunerne på udviklingsområdet, og at kommunerne økonomisk støtter mange af de aktiviteter, der er i gang. I nogle kommuner er man endda gået så vidt, at der på lokalt niveau er blevet etableret egentlige udviklingspuljer. Og det er mit indtryk, at kommunerne er interesserede i at fortsætte disse udviklingsaktiviteter og fortsat vil afsætte midler hertil. Men jeg er opmærksom på, at der kan være forskelle på de betingelser, som udviklings- og forsøgsaktiviteterne har i de enkelte kommuner.

Jeg er bange for, at en særlig statsrefusion på 50 pct. til udviklingsarbejde i amter og kommuner i nogle tilfælde vil gå til initiativer, som man allerede har besluttet at iværksætte, og at kommuner og amter vil være tilbøjelige til ikke at støtte udviklingsaktiviteter inden for områder, som ikke aktuelt er prioriterede i kommunens planlægning, hvilket på længere sigt kommer til at gå ud over de nytænkende og fremadskuende og mere utraditionelle initiativer.

[Socialministeren]

Endelig fremgår det ikke klart af forslaget, hvorledes forslagsstilleren konkret har tænkt sig at forpligte kommunerne til f.eks. at fremme udviklingen af nye metoder. Hertil kommer så, at der er visse vanskeligheder forbundet med at foretage en tilstrækkelig præcis afgrænsning af begrebet udvikling.

Det fremgår da også af bemærkningerne til forslaget, at forslagsstillerne selv er opmærksomme på nogle af de problemer, der er forbundet med at forpligte kommuner og amter til at iværksætte udviklingsarbejde.

Hvad angår forslagets punkt 1 om, at der indføres lovmæssig mulighed for, at staten kan yde flerårige driftstilskud på mere end 50 pct. af driften til metodeudvikling og grænsedragende institutioner, kan jeg gøre opmærksom på, at der allerede i dag er adgang til, at staten kan yde flerårige tilskud.

Socialministeriet har, når der gives tilskud af en vis størrelse ud over 3 år, krævet, at tilskuddet opføres på en særlig konto på finansloven, og at ministeriet i øvrigt i henhold til de gældende bevillingsregler fører en mere detaljeret kontrol med institutionen. For det er jo rigtigt, at mange projekter lever i usikkerhed med hensyn til deres fremtid, men det er, fordi de får puljemidlerne fra år til år, og dét gør det svært. Derfor har Socialministeriet jo også gjort det muligt i særlige tilfælde at give treårige forhåndstilsagn for nogle puljers vedkommende.

Men i øvrigt er jeg enig i, at det er vigtigt med evaluering af projekter, der får puljemidler, med henblik på at undlade at støtte aktiviteter, der har en dårlig kvalitet, eller som ikke arbejder efter de kriterier, som der ydes tilskud efter.

Jeg vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at der for nogle puljers vedkommende allerede eksisterer krav om evaluering, og at man for tiden i Socialministeriet overvejer, hvordan en evaluering af Socialministeriets øvrige puljer i fremtiden vil kunne finde sted.

Hvad angår forslaget om etablering af et rådgivende og vejledende udviklingsråd, har jeg svært ved at se, at jeg har brug for sådan et generelt udviklingsråd.

Jeg har nemlig positive erfaringer med hensyn til rådgivende og vejledende udvalg eller råd på særlige socialpolitiske områder – her tænker jeg på Kontaktudvalget til de Frivillige

Organisationer og Det Centrale Handicapråd – for jeg tror, erfaringerne fra disse råd er positive, fordi de dækker et afgrænset område, og fordi de fungerer som advokater for særlige interessegrupper.

Jeg er bange for, at et større udviklingsråd, der skal dække hele det socialpolitiske område, bliver alt for bureaukratisk og alt for bredt sammensat. Endvidere tror jeg, der vil være en indbygget risiko i det for, at et sådant bredt funderet råd i mange situationer vil være handlingslammet og dermed ikke i stand til at efterkomme forslagsstillerens intentioner om et udviklingsråd.

I øvrigt vil jeg gøre opmærksom på, at der som led i satspuljeforhandlingerne er blevet mulighed for at videreføre formidlingscentre også i perioden 1995-1997, for formidlingscentre har jo udført et godt stykke arbejde med at sætte ekstra skub i den lokale sociale udvikling, og de har således vist deres berettigelse. Jeg synes, det er positivt, at der er enighed om, at formidlingscentrenes arbejde kan fortsætte endnu et stykke tid.

Med henvisning til det, jeg lige har sagt, kan jeg ikke anbefale forslaget.

Jan Petersen (S):

Socialdemokratiet finder det vigtigt, at den sociale indsats fortsat udvikles. Der er behov for, at socialpolitikken hele tiden finder nye veje, sådan at det moderne samfunds fattigdom i bred forstand kan bekæmpes.

Vi kan derfor støtte mange af de intentioner, der ligger i SF's beslutningsforslag, idet vi er optaget af præcis de samme behov for social udvikling.

Vi kan også finde lidt sympati for formuleringen i bemærkningerne om, at den sociale sektor ikke har været særlig højt prioriteret, for så vidt angår udviklingsarbejde. Og dog: Vi har jo i bred sammenhæng i Folketinget båret socialt udviklingsarbejde frem, og vi har i de sidste år også fundet penge til det! Og jeg synes også, det bør nævnes, at der sidste år blev introduceret en række nye puljer, som også er udtryk for noget af det, der er intentionerne bag SF's forslag.

Og dér vil jeg godt sige, at behovet for at debattere måder at fremme lokalt og centralt udviklingsarbejde på hele tiden bør være på dagsordenen, og at SF skal have tak for sit be-

[Jan Petersen]

slutningsforslag i den forbindelse. Men vi kan ikke støtte det, som det foreligger her. Ministeren har på mange af disse punkter argumenteret således, som vi også ville kunne gøre det. Men jeg vil så i forlængelse af dette sige, at der ikke dermed skal være en afvisning af, at vi på lang sigt tager den omsiggribende puljediskussion op til nærmere behandling: Hvor mange puljer skal vi have? Når vi målet? Når vi de grupper, som vi ønsker? Men på nuværende tidspunkt har vi ikke mod på at forlade den mere målrettede puljeindsats, som vi selv har forsøgt at introducere på nogle udvalgte socialpolitiske områder, hvor der er brug for oprustning.

Vi synes, der er et ord i SF's beslutningsforslag, som er vigtigt, og det er ordet metodeudvikling. Metodeudvikling er nødvendig, og som det også er erkendt i beslutningsforslaget, handler dette her ikke alene om mursten og ansatte og bevillinger, men også i høj grad om indholdet og om, hvad det er for nogle metoder, man anvender. Flere af puljerne og dermed flere af de planer, som regeringen har fremlagt, indeholder netop en erkendelse af, at der er behov for metodeudvikling.

Men selv om vi på mange måder har sympati for intentionerne og også kan se, at der kan være nogle reelle behov gemt bag beslutningsforslaget, må vi med det, jeg her har sagt, plus den mere detaljerede gennemgang, ministeren foretog, sige, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Men lad os fortsat have en god socialpolitisk debat. Og det er også muligt, at vi en dag er nødt til at slå en streg i sandet og se, om det er noget mere omfattende, vi skal gøre.

Merete Aarup (KF):

I en tid, hvor så mange mennesker har det ondt i livet, er det utrolig godt, at Folketinget gennem de sidste mange år har stillet midler til rådighed for udviklingsarbejdet inden for det sociale område. Det er helt klart, at disse puljemidler har bevist, at socialt arbejde kan udføres af de frivillige organisationer i fin kontakt med den offentlige sektor. Vi har mange frivillige hjælpeorganisationer, som kan være med til at bygge et netværk op, men noget af det vigtigste i de mange udviklingsprojekter er, at den svage er blevet sin egen medarbejder og på den måde har fået del i et fællesskab, som

har givet tryghed og selvtillid til det enkelte menneske.

Puljemidlerne har bevist, at det offentlige ikke er bedst til at løse de mange sociale opgaver alene, ja, det er endda gået op for socialdemokratisk styrede kommuner, at de frivillige sociale organisationer, der er vant til at arbejde på gadeplan, hvor tingene sker, er langt bedre egnet til at tage hånd om de mennesker, der har det dårligt eller er på vej ud på et skråplan.

Skal man tage sjælens blå mærker alvorligt, så foregår socialt arbejde på mange tidspunkter af døgnet og ikke kun fra kl. 8 til kl. 16 bag et skrivebord. Jeg er derfor enig med forslagsstillerne om, at det er meget uheldigt, at de mange gode projekter ikke kender deres fremtid. Brugerne, de frivillige medarbejdere og tovholderen, den lønnede leder, ved ikke, hvad der sker, når finansåret er omme.

De gode projekter, som efter min mening skal leve videre, bør sikres en økonomisk støtte fra både Socialministeriet og kommunerne, men det er også vigtigt, at der er et socialt engagement og incitament til selv at skaffe midler og til selv at yde en indsats.

Jeg vil ikke i dag tage stilling til, hvordan den økonomiske støtte skal udformes, men udviklingsmidlerne må jo ikke gøres til permanente tilskud og dermed udelukke nye forsøgsmuligheder, hvorimod en pulje, der fortsat skal være til at støtte nogle af de levedygtige projekter, måske kunne overvejes, men det skal ske i samarbejde med kommunerne.

Vi ser ingen grund til at ændre bistandsloven, for hvis en kommune på sit budget vil afsætte midler til sociale projekter, så kan kommunen jo gøre det.

I dag har jeg en meget tæt kontakt til et projekt i Odense under KFUM's sociale arbejde, den alkoholfri café »Paraplyen«. Den er kommet i stand via SUM-midlerne for 5 år siden. Her er der én lønnet leder og 35 frivillige medarbejdere, som ikke er hattedamer, men mennesker, der selv har haft store sociale problemer. Der kommer ca. 130 mennesker daglig, som enten har eller har haft alkoholproblemer, er arbejdsløse, ensomme indvandrere, posedamer, vagabonder, bybumser, altså kort og godt alle mennesker, der har sociale problemer, og som gerne vil komme et sted, hvor de respekteres som ligeværdige. Denne café har åbent fra kl. 9 til 21 på alle ugens 7 dage året rundt und-

[Merete Aarup]

tagen nytårsaften. Projektet støttes af Socialministeriet og Odense Kommune. Resten af udgifterne dækkes med bidrag fra fonde, det daglige salg og den genbrugsbutik, som jeg er frivillig, ulønnet leder af, og hvor vi beskæftiger 15 medarbejdere. Det vil sige 50 mennesker, der næsten alle har været ude for en social begivenhed, får nyt indhold i tilværelsen, og i cafeen betjener vi ca. 32.000 gæster om året. Et projekt, der er 5 år, og som danner skoleeksempel for nye projekter, idet mange grupper både fra kommunerne og socialuddannelserne kommer for at studere det, bl.a. fordi projektet også har medarbejdermøder og medarbejderuddannelser, så medarbejderne bedre kan hjælpe sig selv og dermed også de mange gæster i cafeen. Der skal derfor findes en tilskudsordning, som er tilfredsstillende.

Med hensyn til SF's forslags punkt 5 og 6 om udviklingsråd virker dette utrolig bureaukratisk. Selv om vi er positive over for visse elementer i SF's forslag, afviser vi det, men vi vil selvfølgelig gerne i udvalget se på, hvordan man kan løse nogle af de modeller, økonomiske modeller og tilskudsmodeller, som jo skal findes for fremtidens sociale projekter.

Else Winther Andersen (V):

Dette beslutningsforslag fra SF kan man jo virkelig kalde genbrug, men jeg ved også godt, at SF går ind for genbrugspapir, og så kunne de bare have sat en ny dato på. Jeg er dog godt klar over, at der er kommet et par streger mere med, men det skal jeg da ikke laste jer for, for det kan jo være, at det er på nogle af de områder, hvor samfundet har ændret sig.

Men jeg vil godt starte bagfra og pege på de bemærkninger, som er til beslutningsforslaget, hvori man siger, at det er bedre at give folk ressourcer frem for at skabe afhængighed. Jeg mener nok, at dette beslutningsforslag arbejder lige stik imod den målsætning, og det kommer sig bl.a. af, at vi i Venstre synes, at der er meget lidt brug for sådan et fast udviklingsråd til at være rådgivende og vejledende om tildelelse af driftsmidler til de forskellige tiltag. Vi mener, at det ikke bliver et udviklingsråd, men et styrende organ, der bevidst kommer til at styre udviklingen for de projekter og konferencer, som vil blive afholdt, og det er det modsatte af, hvad jeg kunne forestille mig man havde af intentioner. Det er i hvert fald den erfaring, jeg synes jeg har ude fra det virkelige liv.

Nu skal det ikke forstås sådan, at Venstre har noget imod, at der bliver afprøvet nogle nye tiltag på det sociale område, for udviklingen i samfundet står jo ikke stille, men der skal altså være ting, der er forankret i den kommunale og den amtskommunale verden, for at det også har levedygtighed.

Den udvikling, som vi ser og har set i de senere år, er, at vi har fået flere og flere professionelle projektmagere, der er startet på projekter, men så sker der tit to ting – men ikke på én gang: Enten falder det hele på gulvet, når pengene er stoppet og de, der startede, er gået i gang med et nyt projekt, for så er det dét, der er penge i og interesse om, og så har man skabt nogle forventninger hos deltagerne, uden at projektet er blevet forankret i den kommunale verden. Eller hvis det forankrer sig i den kommunale verden, medfører det en udgift, skønt man måske inden for kommunen ikke havde forestillet sig i første omgang, at det var dér, man havde tænkt sig at prioritere indsatsen på det sociale område.

Efter disse bemærkninger kan det vel ikke overraske, at Venstre ikke kan gå ind for dette beslutningsforslag.

Pernille Frahm (SF):

Ideen med forslaget er jo dels at sørge for, at der bliver noget opsamling på det sociale udviklingsarbejde, der foregår nu – og jeg vil give socialministeren ret i, at der så sandelig foregår en hel del – og dels at give det en lokal forankring.

Det, vi gerne vil, er først og fremmest, at vi gerne vil sikre, at det sociale udviklingsarbejde, der rent faktisk fungerer, ikke bare hænger på bevillinger fra år til år, men at det kan sikres en eksistens også efter de tre år, som nu er mulig, altså en længerevarende eksistens, end det nu er muligt. Vi mener, at det er et problem, at de projekter, der er en succes, ikke kan fortsætte, for det er ganske svært at forstå for de brugere, som i perioder har nydt godt af projekterne, at bevillingerne pludselig er slut.

Netop i denne type projekter er kontinuitet utrolig vigtig. Det har noget med fortrolighed at gøre, det har noget med kendskab til sit område at gøre, og det har noget at gøre med at komme ind på livet af andre, og det er ikke noget, man opnår ved en hurtig og kortvarig indsats.

[Pernille Frahm]

Det andet, vi gerne vil have sikret med vores forslag, er en lokal forankring. Som det fremgår af SUM-rapporten, er forudsætningen for, at et projekt bliver en succes, netop den lokale forankring, dvs. at man får kommunen involveret i det, der foregår. Det er også med til at sikre, at et projekt bliver til andet end et projekt, men at det bliver til noget længerevarende, altså en nytænkning, en ny begivenhed, en ny måde at arbejde på i en kommune.

Gennem de puljer, Socialministeriet har haft, er der som sagt sat mange gode og nødvendige initiativer i gang; det er en ganske overvældende liste, når man gennemgår, hvad der egentlig er foregået. Det, vi gerne vil med vores idé om centrene og rådene, er, at vi vil have opsamlet erfaringerne, vi vil have opsamlet den viden, der er, og vi vil sikre, at der et eller andet sted er et overblik over, hvad disse her forskellige projekter egentlig foretager sig, et eller andet sted sikrer man sig, at ny inspiration kan nå ud til så mange som muligt, og et eller andet sted sikrer man sig, at projekter bliver evalueret og ikke bare slutter af, fordi bevillingerne ophører.

Det er jo sådan set ikke et forslag, der kommer til at koste noget, det er ikke en ekstra udgift, vi nu har tænkt os at pålægge Socialministeriet. Vi har rent faktisk tænkt os, at det er den satsreguleringspulje, som vi allerede er i gang med og allerede fra år til år deler ud af, vi skal prøve at tænke ind i en lidt mere fast sammenhæng, en lidt mere sikker sammenhæng i forhold til dette her.

For ikke bare at give penge til nogle nye projekter, som så kører år efter år efter år, men også sikre, at den sociale nytænkning fortsætter, har vi foreslået, at man laver en ordning, der ligner lidt – at man faktisk stjæler – den ordning, der er på folkeoplysningsområdet med 5 pct.s puljen, hvor man altså har en fast pulje, som er afsat til særlige nye initiativer.

Vi har det ikke sådan med vores forslag, at det partout skal til afstemning og stemmes ned eller vedtages. Det er vigtigt for os at få sat en debat i gang om, hvordan vi sikrer den videre eksistens af nogle af de gode ideer, der er opstået, og hvordan vi sikrer den lokale forankring, hvordan vi sikrer overlevelse af gode projekter. Det er vores hovedformål.

Tom Behnke (FP):

Efter vores opfattelse er der ikke brug for, at

vi accellererer udviklingen ved at foretage endnu flere forsøg, og at man foretager endnu flere undersøgelser. Der ligger så mange rapporter, og der ligger så meget materiale til grund, at det er på tide, at vi her i Folketinget tør tage beslutningen om, hvad det er, vi vil, hvad retning det er, vi vil i, og hvad det er for initiativer, der er nødvendige, for at vi i fremtiden kan undgå at blive nødt til at lave en masse forsøg. At lave forsøg og lave undersøgelser er symptombehandling, i stedet for at man fjerner årsagen til, at der uheldigvis er nogle mennesker, der kommer i en socialt dårlig situation. Det er på tide, at Folketinget tør tage det ansvar og træffe nogle beslutninger.

Så er der hele den økonomiske side af forslaget. Nu forstod jeg på fru Pernille Frahm, at der er tale om en 5 pct.s pulje, men ellers står der jo blot i forslaget, at midlerne til socialt udviklingsarbejde afsættes lokalt med den nævnte procentdel ud fra sidste års forbrug inden for de nævnte lovområder; procenten fremgår ikke af forslaget. Jeg er glad for, at det nu er blevet oplyst, at det er 5 pct., så vi ved, hvad vi skal holde os til, og så må vi sammenholde forslaget med referatet i Folketingstidende.

Det, der så også bliver sagt, er, at der bliver givet 50 pct.s statsrefusion, og så er vi oppe på det skønsmæssige beløb – regner jeg med – som SF har nævnt i forslaget, nemlig ca. 260 mio. kr.; men det er jo ikke sikkert, og jeg kunne da godt tænke mig at se, hvordan man er nået frem til, at 5 pct. af de samlede udgifter på hele dette her område i hele Danmark er 260 mio. kr. Det kan selvfølgelig være, at SF har nogle meget fine beregninger på det, og så kan vi jo vende tilbage til det.

Det, jeg synes er det vigtigste i det her forslag, er punkt 5. Havde forslaget kun indeholdt punkt 5, så havde vi kunnet støtte det 100 pct., for det, der er behov for, er netop, at vi har en eller andet form for organ eller råd, eller hvad I vil kalde det – det er sådan set ligegyldigt – der kan koordinere og samle trådene fra alle de mange, mange forsøg og alle de mange undersøgelser, der er blevet foretaget, og så fortælle Folketinget, at der er de og de løsningsmuligheder med plusser og minusser, og nu må vi træffe beslutningen.

Det, der også er vigtigt, er, at et sådant råd får overblik over, men sandelig også styr på al-

[Tom Behnke]

le de penge, der bare bliver pumpet ud i det ene forsøg efter det andet. Socialministeren sagde det jo så flot, at der er evaluering koblet på nogle af projekterne. Dermed har ministeren også sagt, at det er der altså ikke på dem alle sammen, dvs. vi har en række forsøg, som svømmer et eller andet sted derude. Vi havde en rigtig god sag fra Aalborg, – jeg ved ikke, om ministeren kan huske den – fra Borgmester Hassingsvej, hvor man simpelt hen – det må man ikke sige i Folketinget, men så vil jeg sige, at man spiste og drak pengene op; så har jeg sagt det pænt. Og stadig væk har man i Socialministeriet ikke fået taget sig sammen til at få hånd i hanke med disse midler.

Så havde forslaget kun bestået af punkt 5, havde vi kunnet støtte det. Det kan være, at vi under udvalgsbehandlingen vil fremsætte ændringsforslag om, at de øvrige punkter udgår, sådan at vi kan støtte forslaget.

Den fg. formand (Ingrid Rasmussen):

Jeg vil gøre ordføreren opmærksom på, at det ikke er tilladt at bruge direkte tale.

Dorit Myltoft (RV):

Jeg betragter dette beslutningsforslag som et ønske om at fortsætte det forsøgs- og udviklingsarbejde, der blev iværksat under navnet SUM-midlerne eller 5-punkts-programmet. Dette vil jeg gerne kvittere SF for; det program havde Det Radikale Venstre en væsentlig aktie i.

SUM-midlerne skulle bruges til at anvise nye veje og mere konstruktive måder at løse kommunale og amtskommunale sociale opgaver på. Men for Det Radikale Venstre stod det samtidig med vedtagelsen af 5-punkts-programmet ganske klart, at forsøgs- og udviklingsarbejde tager sin tid.

Det hjælper ikke, hvis vi i årevis har to sideløbende systemer, nemlig det etablerede på den ene side og udviklingsarbejdet på den anden. Det vil være spild af gode kræfter. Det Radikale Venstre er nu mere optaget af at få de indvundne erfaringer fra de forskellige puljemidler lagt ind i det etablerede system, sådan at vi med held kan få dette konstruktivt udviklet til at varetage de aktuelle sociale opgaver. Et eksempel kan hentes fra Folketingets forhandlinger i dag, nemlig lovforslag nr. L 249 om de særskilte bestemmelser om klubtilbud.

Puljemidler er en måde, Folketinget kan støtte nye målrettede initiativer på. Forhandlingerne om brugen af satsreguleringsmidlerne styrer, hvad partierne i det pågældende forhandlingsforløb prioriterer som områder, hvor det skønnes nødvendigt med en særlig støtte. Det Radikale Venstre foretrækker, at partierne fortsat forhandler på den måde, dvs. at Folketinget er det overordnede råd.

Det Radikale Venstre kan således ikke støtte beslutningsforslaget.

Lysholm Christensen (KRF):

Det er vigtigt, at der til stadighed foregår et udviklingsarbejde på det sociale område. Nye behov melder sig, nye opgaver kommer til, der er behov for nytænkning og nye måder at gøre det på; så langt er jeg enig med forslagsstillerne. Det er vigtigt, at der stadig væk gror noget nyt frem, som bliver prøvet af for at se, om det er noget, der kan bære.

Men der foregår jo allerede meget udviklingsarbejde, forsøgsarbejde, dels i offentligt regi, dels i privat, og den viden, der bliver opsamlet, de erfaringer, man indhøster, udveksles så i fagpressen, ved kurser, konferencer osv.; der foregår faktisk temmelig meget, som bliver spredt rundt i systemet. Socialministeriet har nogle midler, som kan støtte op omkring det arbejde, og puljemidlerne bliver brugt flittigt og er med til at støtte de initiativer, den idealisme, som gror og vokser rundt omkring.

Når det er sagt, vil jeg gerne udtrykke lidt skepsis over for dette forslag. Jeg er ikke sikker på, at det er rigtigt, at man sådan formaliserer og institutionaliserer dette arbejde ved at lave nogle lokale, sociale forbrugerråd. Jeg er bange for, at noget af spontaniteten går tabt, hvis man skal til at opbygge sådan nogle enheder, så den formalisering af arbejdet er jeg ikke sikker på er rigtigt.

Jeg vil hellere, at vi ser kritisk på det arbejde, som vi gør allerede nu – altså de puljemidler, vi har – og ser på, om vi udnytter dem rigtigt. Det, der er behov for, er måske også en opsamling af viden og erfaring og evaluering af de midler, der bliver brugt, men ligefrem at lægge det ud til nogle lokale, sociale forbrugerråd, den tanke har jeg ikke så meget tro på.

Man må vel også acceptere en vis spildprocent på dette område. Forsøg på det sociale område vil jo ikke altid lykkes. Der vil altid

[Lysholm Christensen]

være nogle fejlskud, og det tror jeg man er nødt til at have en vis tolerance over for. Ikke for det, der skal selvfølgelig være styr på tingene til en vis grad, men der vil altid være nogle projekter ind imellem, som ikke lykkes efter hensigten.

Det ene, jeg mener, der er behov for på området, er altså en form for videnopsamling, og det andet er nogle flerårige bevillinger for de ydelser, vi giver nu. Som nævnt af andre ordførere er det ikke så rart at stå med ansvaret for et projekt og så ikke vide, om man kan fortsætte hen over næste årsskifte, så der er behov for nogle flere flerårige bevillinger; vi er jo allerede i gang ad den vej, men der kan nok gøres mere for at styrke den tendens.

Vi kan ikke støtte forslaget, som det foreligger, og jeg må derfor afvise det, men dog henviser til mine positive bemærkninger, som ikke kvæler enhver god tanke i forslaget.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for debatten. Jeg vil gerne sige tak til ministeren, som foretog en god gennemgang og også gav udtryk for stor forståelse for de tankegange, som ligger i vores forslag, selv om ministeren jo dog korreksede os en anelse omkring det, at vi i vores bemærkninger havde udtrykt, at udviklingsarbejdet ikke har haft en særlig høj prioritering igennem mange år.

Men hvis ministeren kigger videre, så fremhæver vi lige præcis et punkt på dette område, nemlig at der ikke har været praksisforskning; det er det, vi går efter dér. For vi fremhæver netop det, som ministeren også selv fremhævede, at med de mange puljer, som har været i de sidste snart 15 år, har vi taget et stort skridt frem. På den anden side siger vi også, at det, vi føler, befolkningen efterlyser, er – og det er derfor, vi bruger udtrykket, at det er bedre at give folk ressourcer frem for at skabe afhængighed – at vi netop tænker på de menneskelige ressourcer og en understøttelse af dem, og dér har vi »stadig væk lang vej at gå, når vi ser ud over det danske landskab«.

Ministeren fremhævede også, at kommuner og amter havde det svært i den henseende, at de skulle styre udviklingen lokalt. Det er noget af det, der har været afgørende for os. Det er så også rigtigt, som fremhævet både af ministeren og af flere af ordførerne, at det 3-årige forhåndstilsagn er en god ting.

På den anden side har vi også i socialudvalgssammenhæng mødt fortvivlelsen, når nogle falder ned i huller, hvis jeg må udtrykke det på den måde. Det er helt rigtigt, at der er et krav om evaluering, men det er jo kun et krav om evaluering af nogle af disse mange puljer. Derfor har vi fået ideen om udviklingsråd. Jeg kan forstå, at flere ordførere mener, at det er en alt for bureaukratisk ordning. Vi kender jo ordningen inden for andre sagsområder – vi kender den inden for skoleområdet, og vi kender den inden for folkeoplysningsområdet – og derfor mener vi, at den til enhver tid siddende minister kan have brug for et sådant inspirationsforum, som et udviklingsråd kan være.

Jeg vil godt takke samtlige ordførere, for jeg synes, jeg hørte alle sige, at der er god brug for, at denne debat fortsætter. Man kan sætte spørgsmålstegn ved få eller flere dele af den måde, vi har bygget det op på, men for os er der ikke nogen tvivl om, at det her er en vigtig debat, og vi er glade for de positive ord, der er sagt om at føre diskussionen videre, både om delemner og om hele den måde, hvorpå vi socialpolitisk skal agere i de kommende år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Ingrid Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om tilskud til børnepasning.

Af Else Winther Andersen (V) og Pia Christmas-Møller (KF) m.fl.

(Fremsat 19/4 94).

Forslaget sattes til forhandling.